

Posudek na diplomovou práci Bc. Alexandry Dercaci

Tvorba Ilji Šapova v kontextu českého realistického meziválečného období

V předložené diplomové práci se A. Dercaci zaměřuje na život a dílo československého umělce ruského původu Ilji Šapova, jehož tvorba dosud nebyla řádně zpracována.

Diplomantka jako cíl své práce uvedla: „představit jednoho z méně známých umělců ruské exilové komunity, Ilju Dmitrijeviče Šapova“ a právem dodává, že „se jedná o první komplexní pokus o shrnutí života a díla tohoto výtvarníka a uvedení jeho tvorby do kontextu meziválečného realistického umění v ČSR.“ Je třeba říci, že zvolené téma je velice aktuální a úkol je konkrétní, jasný, poměrně rozsáhlý, ale zároveň v rámci diplomové práce zpracovatelný. Název diplomové práce bych ovšem upravila na **Tvorbu Ilji Šapova v kontextu českého realistického umění meziválečného období**. Podotýkám, že se zde nejedná o metodologickou chybu, ale pouze o drobnou nepřesnost.

Během zpracovávání tématu se autorka seznámila s literaturou a navštívila řadu archivů, kde pracovala s poměrně rozsáhlým materiálem, a to včetně obrazového.

Alexandra Dercaci velmi logicky rozdělila text do několika kapitol. První se velice stručně věnuje ruskému exilu v Československu v meziválečném období obecně. Dále je v diplomové práci chronologicky rozebírán životní příběh I. Šapova, jeho studia a pracovní zkušenosti v Československu a, což je velmi důležité, Šapovova výstavní činnost. Je třeba poznamenat, že studentka pečlivě sleduje Šapovův život s důrazem na československý kontext, např. jeho studium na Státní ústřední škole bytového průmyslu v Praze rozebírá i z hlediska vyučujících a propojuje osobnosti českých profesorů s uměleckým materiálem, nalezeným v archivech. Tím zasazuje umělcův příběh do dobového dění a přispívá k poznání československé výtvarné scény. Ve čtvrté kapitole autorka analyzuje Šapovovy kontakty a známosti, což přispívá k pochopení kontextu, ve kterém umělec tvořil. V předposlední kapitole se diplomantka pokusila rozebrat problematiku „realismu“ uvedeného období a zasadit tak Šapovovu tvorbu do širšího kontextu uměleckého dění v Československu. A. Dercaci též představila a interpretovala Šapovovy práce, jejichž největší část je umístěna v Galerii výtvarného umění v Náchodě a v depozitáři Památníku národního písemnictví v Litoměřicích, a to lze považovat za velký přínos této diplomové práce. Poslední kapitola pojednává o životě I. Šapova v Austrálii, kam umělec odjel po druhé světové válce.

Závěr práce stručně shrnuje výsledky bádání. Podstatné jsou autorčiny závěry jako např. „jak se ukázalo, Šapov byl více ovlivněn pedagogickou autoritou Jakuba Obrovského, přestože oficiálně jeho ateliér nenavštěvoval“ a „v jeho krajinářské tvorbě v první polovině 40. let byl patrný vliv francouzské krajinomalby“, které zasazují umělcovu činnost do československého prostředí.

Je nutno poukázat na nepřesnosti, spíše výrazové, jako např. výrok, že pražské Dejvice byly považovány za „ruskou“ čtvrť, jelikož „tam stálo několik činžovních domů, kde bydleli představitelé ruské emigrace“. Pravdou je, že několik domů tam bylo postaveno, ovšem čtvrť je poměrně velká a takto bych ji rozhodně neoznačovala. Nelze také říci, že se ruský emigrant, architekt Vladimír Alexandrovič Brandt, podílel na výstavbě olšanského chrámu, byl totiž jeho hlavním stavitelem a navrhl i projekt tohoto kostela (což sama A. Dercaci dále zmiňuje). Takových nepřesností je v textu více, jde však o drobnosti podobného typu.

Způsob podání materiálu považuji za vyvážený, jazyk práce, až na drobné překlepy, je srozumitelný a kultivovaný. Je třeba zmínit pečlivou práci A. Dercaci s archivními prameny, shromážděný materiál jako celek je cenným zdrojem informací. Cíl, který si autorka vytyčila na začátku, lze považovat za splněný. Diplomová práce přináší celkový pohled na zmíněnou problematiku, opírá se o komplex sekundární literatury a archivních zdrojů a je doplněna obrazovou přílohou. Práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně. Doporučuji A. Dercaci, aby problematiku umění emigrace z území bývalého Ruského impéria dále zpracovávala v rámci doktorského studia, a to pro její schopnosti pracovat s materiálem.

PhDr. Julie Jančárková, Ph.D.

V Praze, 7. 9. 2020